

Excursie naar het Mantinger bos (Aug.1952)

In de zeer regenrijke eerste week van Augustus 1952 bezocht ik met Mejufrouw Van der Blij het Mantinger bos om te trachten Acanthinula lamellata op te sporen.

2 Augustus betraden we voor het eerst het Zuidelijk deel van dit uit drie delen bestaande bos (de Zuiderlagen). Langs het vrij donkere bospad dat door het vele gevallen water bijna onbegaanbaar was geworden, baanden wij ons een weg naar het lichtere centrum van het bos. Hier begonnen wij te zoeken. De eerste uren leverde dit niets bijzonders op en we verplaatsten ons daarom al speurend verder langs het pad.

Plaatselijk begonnen nu enige bij elkaar staande hulstbomen naar het lichte pad toe te krommen en vormden zo een soort priëel, waaronder erg verspreid klimop en een enkele braamstruik over de grond voortkropen. Tussen deze weinige vegetatie zochten wij in de ongeveer 10 cm dikke strooisellaag, die bestond uit een mengsel van hulst- en eikeblad. Spoedig vonden we in het midden van deze laag tot onze niet geringe vreugde de eerste Acanthinula lamellata!

De rest van de dag en de volgende dag hebben we ons daarom bepaald tot dit plekje, dat een oppervlakte had van ongeveer 5 m². De totale buit van deze plaats bestond tenslotte uit 24 exemplaren van A.lamellata. Het meest vonden we de soort op eikeblad en tegen takjes aan, slechts zelden op hulstblad.

Genoemde mollusk bevond zich in gezelschap van de volgende soorten:

Cochlicopa lubrica, Columella edantula, Vertigo substriata, Vertigo pusilla, Acanthinula aculeata, Punctum pygmaeum, Goniodiscus rotundatus, Vitrea crystallina (2 ex.), Retinella hammonis, Retinella pura, Oxychilus alliarius (9 ex.), Zonitoides excavatus, Vitrina pellucida (1 ad. + 8 juv.), Euconulus trochiformis, Cepaea nemoralis (1 ex.).

Op 5 Augustus werden in en langs het vrijwel onbegroeide slootje in de weiden tussen Zuider- en Noorderlagen verzameld: Viviparus viviparus, Bithynia tentaculata, Physa fontinalis, Lymnaea ovata, L.stagnalis (2 ex.), Planorbis corneus, P.planorbis, P.vortex, P.albus (2 ex.), P.contortus, Succinea putris, Zonitoides nitidus (1 juv.), Sphaerium corneum.

Die zelfde dag werd ook een bezoek gebracht aan de Noorderlagen, waar we eerst zochten naar soortgelijk terrein als het A.lamellata-terrein uit de Zuiderlagen. Dit bleek op twee plaatsen aanwezig te zijn langs de Zuidrand van het bos. Alleen was de strooisellaag hier aanmerkelijk dunner en droger.

Verwachtingsvol togen we weer aan het werk, maar helaas slaagden we er niet in een exemplaar van A.lamellata te vinden. Ook in het van deze plaatsen meegenomen zeefsel was de soort niet op te sporen.

Wel kwamen hier voor: Cochlicopa lubrica, Columella edentula, Vertigo substriata, Acanthinula aculeata, Punctum pygmaeum, Retinella hammonis (1 ex.), Retinella pura, Oxychilus alliarius (1 ex.), Zonitoides excavatus, Vitrina pellucida (1 ad. + 40 juv.), Euconulus trochiformis, Cepaea nemoralis.

Tenslotte kwam op 6 en 8 Augustus het Noordelijk deel van de Zuiderlagen aan de beurt. Verzameld werd tussen de hier dun bezaaide hulstbomen in de nabijheid van een grote bruine beuk. De strooisellaag was iets minder dan 10 cm dik en voor het merendeel kwam hier beukeblad in voor. Het gelukte ons hier 1 ex. van A.lamellata op een beukeblad te bemachtigen. Het gezelschap waar de soort deel van uitmaakte bestond uit: Carychium minimum (17 ex.), Cochlicopa lubrica, Columella edentula, Vertigo substriata, Vertigo pusilla, Acanthinula aculeata, Punctum pygmaeum, Goniodiscus rotundatus, Vitrea crystallina, Retinella pura, Retinella nitidula (enkele ex.), Zonitoides excavatus, Vitrina pellucida (3 juv.), Euconulus trochiformis.

Met zekerheid weten we dus, dat A.lamellata tenminste op twee plaatsen in de Zuiderlagen voorkomt.

D.van den Tooren

Gulzige slak. De Heer Aten te Zaandam deelt mede, dat hij onlangs een huisje van een Carychium soort heeft aangetroffen in de darm van een flinke Hyalinia cellaria. Ten bewijze zijn beide dieren thans in formol geconserveerd.